

Ивана Кочевски

**ТУМАЧЕЊА ПРОСТОРА
У ПРОЗИ МИХАЛА АЈВАЗА**

**ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
Београд, 2018**

САДРЖАЈ

УВОД.....	9
1. ХЕТЕРОКОСМИКА И ЛАВИРИНТ БИЋА.....	11
1.1. САВРЕМЕНИ ЧЕШКИ КЊИЖЕВНИК – МИХАЛ АЈВАЗ.....	11
1.2. ОСОБЕНОСТИ АЈВАЗОВЕ ПОЕТИКЕ РОМАНА.....	15
1.3. О ПОЈМУ ПРОСТОРА У АЈВАЗОВОЈ ПРОЗИ И МОГУЋИМ НАЧИНИМА ЗА ЊЕГОВО ТУМАЧЕЊЕ.....	21
2. МЕТАФИКТИВНО ОСМИШЉАВАЊЕ АЈВАЗОВОГ УНИВЕРЗУМА.....	27
2.1. УНИВЕРЗУМ, СВЕТ, ПРОСТОР У КЊИЖЕВНОМ ТЕКСТУ.....	27
2.1.1. Хетерокосмичност Ајвазових романа.....	27
2.1.2. Фикционално пресликавање макроструктуре света у микроструктуру романа.....	29
2.1.3. Двоструки свет.....	32
2.2. ПРАЗНИНА ПРОСТОРА И ПУНОЋА ПРАЗНИНЕ.....	45
2.2.1. Магла хоризонта.....	45
2.2.2. Веспостављање космоса од речи и шароликих светова у књижевном делу.....	49
Свет из празнине.....	50
Празнина против логике.....	54
Естетска теорија из празнине.....	55
Слова настала из празнине.....	57
Филм инспирисан троструком празнином.....	59
Слика (из) празнине.....	61
Бројеви из празнине.....	66
Уметнички концепт из празнине.....	67
Мултидисциплинарна креативност из празнине.....	71

2.3. ТОПОС ПУТА У ФУНКЦИЈИ ИЛУСТРАЦИЈЕ ПРИПОВЕДАЧЕВОГ КРЕТАЊА КРОЗ ПРОСТОР.....	80
2.3.1. Архетип путовања као матрица Ајвазове поетике романа.....	80
2.3.2. Елистемичка потрага	95
2.3.3. Погледи на временске перспективе у Ајвазовој прози.....	110
3. О ДИЈАЛЕКТИЦИ ПРОСТОРА.....	117
3.1. УРБАНИ ПРОСТОР	119
3.1.1. Ајвазов „градски текст“	119
3.1.2. Дијалектика унутрашњег и спољашњег простора.....	140
УНУТРАШЊИ ПРОСТОР	141
Простор стана.....	142
Куће и маштовити архитектонски подухвати	148
Старинарнице и антикваријати	160
Библиотека.....	164
Храм	170
Таверне, ресторани, винарије, бистрои	174
СПОЉАШЊИ ПРОСТОР.....	180
Тргови, улице, мостови	181
Уставна брана	189
Железничка станица	190
Периферија, депонија, складиште.....	193
3.1.3. О градовима и лавиринтима	197
3.2. ЕГЗОТИЧНИ ПРОСТОР	209
3.2.1. Острво и морско дно.....	210
3.2.2. Гротло вулкана.....	222
3.2.3. Џунгла	224
3.3. ВИРТУЕЛНИ ПРОСТОР	233
3.3.1. Тумачење појма виртуелности.....	233

3.3.2. Ајвазов простор приповедања који се умножава	235
Илустрација умножавање простора поступком «приче у причи» у књизи <i>Тиркизни орао</i>	239
Илустрација умножавања простора поступком «приче у причи» на примеру романа <i>Злајино доба</i>	241
Илустрација умножавања простора поступком «приче у причи» на примеру романа <i>Пусије улице</i>	251
Илустрација умножавања простора поступком «приче у причи» на примеру романа <i>Пуџи на јуї</i>	255
3.3.3. Сценографија виртуелног простора и филозофија позоришне сцене.....	261
3.3.4. Простор настао из покрета – простор геста	264
3.3.5. О сну у Ајвазовој прози.....	269
4. АРХЕТИПСКО ПУТОВАЊЕ У СРЕДИШТЕ БИЋА	275
4.1. НЕПРЕСТАНО ИСТРАЖИВАЊЕ.....	275
4.2. КЊИГА НАД КЊИГАМА – О ОТВОРЕНОСТИ АЈВАЗОВЕ ПОЕТИКЕ РОМАНА.....	278
4.3. УРОБОРОС И МЕБИЈУСОВА ВРПЦА	282
Извори и литература	287
Списак илустрација и извори.....	292
Белешка о ауторки.....	293